

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	3113207933
Dátum vydania rozhodnutia:	20.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3113207933.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne CD Consulting s.r.o., so sídlom v Prahe 1, Nové Město, Politických vězňů č. 1272/21, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpenej Frdrieh Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Q. bytom P., XXX XX C. C., o zaplataenie 782,67 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 39CbZm/22/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16CoZm/218/2015-69 z 13. októbra 2015, takto

rozhodol:

Dovolaenie žalobkyne o d m i e t a.

Žalovaná má voči žalobkyne nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobou podanou na Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) dňa 28. marca 2013 podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa žalobkyňa domáha voči žalovanej zaplataenia pohľadávky zo zmenky v sume 782,67 eur s príslušenstvom. Písomným podaním zo dňa 21. decembra 2014 občianske združenie Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 7, IČO: 42 309 166 (ďalej len „združenie“) oznámilo súdu prvej inštancie, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej. Súd prvej inštancie o tejto skutočnosti upovedomil žalobkyňu aj žalovanú a doručil im kópiu predmetného oznámenia. Žalovaná sa k vstupu združenia do konania nevyjadrila. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení namietala neprípustnosť vedľajšieho účastníctva v predmetnom konaní s poukazom na to, že ide o európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na ktoré sa vzťahuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11. júla 2007 (ďalej aj „nariadenie“). Procesný postup súdu a strán v konaní je preto upravený odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Nariadenie inštitút vedľajšieho účastníctva neupravuje a aplikáciu vnútroštátnych procesných noriem pripúšťa len výnimočne, a to vtedy, ak explicitne ustanovuje, že sa postupuje v

súlade s príslušným procesným právom uplatniteľným v členskom štáte. Ďalej žalobkyňa poukázala na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení z 30. októbra 2013, sp. zn. 6Cdo/357/2012, podľa ktorého oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v štádiu skráteného (rozkazného) konania, nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu. Vylučuje to zmysel a účel inštitútu vedľajšieho účastníctva v spojení so zmyslom a účelom inštitútu skráteného konania. Poukázala tiež na nesúlad ustanovenia § 93 ods. 2 OSP s článkom 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý videla v tom, že ustanovenie § 93 ods. 2 OSP nevyžaduje, aby dotknutý účastník so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na podporu jeho práv súhlasil. Keďže súd o prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje len na návrh, v prípade, že navrhovateľ nevznesie námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva, získava vedľajší účastník prístup k osobným údajom spotrebiteľa. Tým dochádza k zjavnému porušovaniu článku 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, keďže je neoprávnene zasahované do súkromného života účastníka konania tým, že vedľajší účastník zhromažďuje, resp. môže zhromažďovať jeho osobné údaje bez jeho súhlasu. Preto v prípadoch, kedy do konania na strane spotrebiteľa vstupuje ako vedľajší účastník právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je podľa žalobkyne potrebné vyžadovať súhlas spotrebiteľa s takýmto vstupom, čím by sa zabránilo porušovaniu jeho ústavných práv.

2 Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 39CbZm/22/2013-58 z 18. augusta 2015 pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovanej. Poukázal na ust. § 93 OSP a čl. 19 nariadenia, ako aj na to, že konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie, pokiaľ nariadenie neustanovuje inak. Skutočnosť, že nariadenie neobsahuje úpravu vedľajšieho účastníctva neznamena, že vylučuje vedľajšie účastníctvo upravené v procesnom práve konkrétneho členského štátu. Podnet vedľajšieho účastníka na vstup do konania a uvedenie, na koho strane má vystupovať, je ako predpoklad vstupu do konania naplnený samotným oznámením o vstupe do konania na strane žalovanej. Ďalším predpokladom je súhlas žalovanej so vstupom vedľajšieho účastníka na jej strane. Legitimáciu na vstup tohto vedľajšieho účastníka dáva samotný zákon (§ 93 ods. 2 OSP). V danom prípade žalovaná na výzvu súdu, aby sa vyjadrila či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka na jej strane, nereagovala, teda nedala súhlas. Za daných okolností sa súd domnieva, že v prípade, ak bol účastník upovedomený o vstupe vedľajšieho účastníka na jeho strane a vyzvaný na vyjadrenie súhlasu s jeho vstupom a na tento nereagoval, je potrebné mať za to, že so vstupom súhlasí. Vstup vedľajšieho účastníka do konania sa neprieči ani cieľom konania podľa Nariadenia (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, teda zjednodušenie a zrýchlenie konania a zníženie nákladov na takéto spory. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nie je typickým skráteným konaním, v ktorom je účasť vedľajšieho účastníka vylúčená. Na predmetnú právnu vec preto nemožno aplikovať závery uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo/357/2012 z 30.10.2013, na ktoré odkazuje žalobca. Navyše z ust. § 93 ods. 2 OSP nevyplyva neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do skráteného konania.

3 Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č. k. 16CoZm/218/2015-69 z 13. októbra 2015 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. K odvolacím námietkam uviedol, že žalobkyňa v odvolaní opakuje argumenty, uvádzané v námietke neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka, s ktorými sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia v celom rozsahu vyporiadal. Odvolací súd konštatuje, že otázku prípustnosti vedľajšieho účastníka je potrebné posudzovať v zmysle § 93 OSP s poukazom na čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, keďže samotné nariadenie neobsahuje vlastnú úpravu vedľajšieho účastníctva. Keďže pre vstup Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z. boli splnené zákonom stanovené podmienky v zmysle § 93 ods. 2 a 3 OSP, rozhodol súd prvej inštancie vecne správne, ak vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovanej pripustil. Vstup vedľajšieho účastníka do konania sa neprieči ani cieľom konania podľa nariadenia, ktorými sú zjednodušenie a zrýchlenie konania a zníženie nákladov na takéto spory. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nie je typickým skráteným konaním, v ktorom je účasť vedľajšieho účastníka vylúčená. Preto na predmetnú právnu vec nemožno aplikovať závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2013, sp. zn. 6Cdo/357/2012, na ktoré žalobkyňa vo svojich námietkach odkazuje.

4 Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie tvrdiac, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP). Súdby totiž nepostupovali podľa procesných pravidiel nariadenia a prednostne aplikovali vnútroštátne právo. Skutočnosť, že nariadenie neobsahuje úpravu vedľajšieho účastníctva znamená, že uplatnenie tohto inštitútu v európskom konaní je vylúčené. Žalobkyňa opätovne poukázala na nesúlad ust. § 93 ods. 2 OSP s článkom 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a namietala, že bolo povinnosťou konajúceho súdu zabezpečiť si vyjadrenie účastníka, na ktorého stranu vedľajší účastník vstúpil. Len samotné oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania automaticky nezakladá právo vedľajšieho účastníka na účasť v konaní, ale je potrebný súhlas osoby, popri ktorej chce v konaní vystupovať. Uvedené závery vyplývajú z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. februára 2013, sp. zn. 3Cdo/188/2012 (R 62/2014) a boli s účinnosťou od 1. januára 2015 prevzaté aj do zákonnej úpravy občianskeho súdneho konania, a to novelou Občianskeho súdneho poriadku, uskutočnenou zákonom č. 353/2014 Z. z. Ďalej žalobkyňa poukázala aj na podobnosť medzi úpravou tzv. skráteného konania podľa Občianskeho súdneho poriadku a európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktoré je upravené nariadením. Podobne ako tzv. skrátené konanie nadobudne atribúty sporového konania až včasným podaním odporu oprávnenou osobou, aj európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nadobudne atribúty sporového konania až po podaní odvolania proti rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. októbra 2013, sp. zn. 6Cdo/357/2012 dospel k záveru, že oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v štádiu skráteného (rozkazného) konania nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu, ktorý v dôsledku toho nie je ani oprávnený podať odpor proti platobnému rozkazu. Podľa názoru žalobkyne, z uvedeného vyplýva, že ak vnútroštátna právna úprava nedovoľuje vedľajšiemu účastníkovi podať odpor proti platobnému rozkazu v rámci tzv. skráteného konania, potom analogicky vedľajší účastník nie je oprávnený podať odvolanie voči rozsudku v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Napokon žalobkyňa spochybnila aj posúdenie právneho vzťahu účastníkov ako vzťahu spotrebiteľského a v tejto súvislosti citovala z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Prešove z 27. apríla 2015, sp. zn. 4CoZm/2/2015.

5 Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrila.

6 Zo spisu vyplýva, že dovolanie žalobkyne bolo podané 25. novembra 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

7 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa na ňom začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobkyne posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobkyňa toto dovolanie podala.

8 Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu boli do 30. júna 2016 upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 OSP.

9 V zmysle § 239 ods. 1 OSP bolo dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nebolo prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP. V zmysle § 239 ods. 2 OSP bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

10 Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré žalobkyňa napadla dovolaním, nemá znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Jeho prípustnosť preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 OSP nevyplýva.

11 Dovolanie žalobkyne by v okolnostiach daného prípadu mohlo byť procesne prípustné len vtedy, ak by v konaní súdov došlo k niektorej z procesných väd, taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 OSP.

12 Vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

13 S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalobkyni bola odňatá možnosť pred súdom konať (ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP).

14 Žalobkyňa odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzovala z toho, že súdy nepostupovali podľa nariadenia, ale podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a pripustili vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka, i keď sa to prieči nariadeniu.

15 Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) sa v judikatúre NS SR rozumie taký vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

16 Samotným rozhodnutím o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného sa žalobkyni neodňalo žiadne z jej procesných oprávnení účastníčky konania. Žalobkyňa ani bližšie nešpecifikovala, z realizácie ktorého procesného práva mala byť v dôsledku údajne nesprávneho rozhodnutia súdov vylúčená. Ani v postupe súdov, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých uznesení, neboli zistené také pochybenia, ktoré by dosahovali intenzitu vady podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie vytvoril žalobkyni procesnú možnosť namietať voči vstupu združenia do konania, keď jej v prílohe predvolania na pojednávanie doručil oznámenie združenia, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej. Následne sa tak prvoinstančný, ako aj odvolací súd v odôvodnení svojich rozhodnutí náležite vysporiadali s námietkami žalobkyne voči vstupu združenia do konania a pokiaľ ich aj neuznali za dôvodné, nemožno z toho vyvodiť záver, že tým žalobkyni odňali možnosť konať pred súdom.

17 Dovolací súd sa nestotožnil s dovolacou námietkou, že súdy vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej neposudzovali správne, lebo pri skúmaní podmienok vstupu nesprávne aplikovali ustanovenie § 93 ods. 1 a 2 OSP v situácii, v ktorej tieto podmienky mali skúmať podľa ustanovení nariadenia. Dovolací súd poukazuje na článok 19 nariadenia, z ktorého vyplýva, že otázky týkajúce sa európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktoré nie sú nariadením

výslovne upravené (ako napr. vedľajšie účastníctvo) sa spravujú procesným právom členského štátu, v ktorom konanie prebieha, teda v danom prípade procesným právom Slovenskej republiky. Okrem toho, z rozhodujúceho - obsahového hľadiska sa uvedená dovolacia námietka týka správnosti právneho posúdenia, na ktorom sú založené rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu pripúšťajúce vstup združenia do konania. Nesprávne právne posúdenie veci, ktoré žalobkyňa súdom vytýka, však nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (viď tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 ods. 1 OSP a ani znak rozhodnutia, ktorý by bol v § 239 OSP uvedený ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Námietskami, ktoré dovolateľka uplatnila pre prípad, že oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo súdu prvej inštancie doručené po 1. januári 2015, teda po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., sa dovolací súd bližšie nezaoberal vzhľadom k tomu, že predmetné oznámenie bolo súdu prvej inštancie doručené ešte dňa 29. decembra 2014.

18 Keďže sa v dovolacom konaní nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou (ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP) a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ust. § 237 ods. 1 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z ust. § 239 OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie žalobkyne ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie procesne prípustné.

19 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

20 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.